

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 721/2023
12.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Милене Рашић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Јасмине Белић, поднетом против правноснажних пресуда Трећег основног суда у Београду 11К. бр. 748/21 од 19.07.2022. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр. 36/23 од 03.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 12.09.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Јасмине Белић, поднет против правноснажних пресуда Трећег основног суда у Београду 11К. бр. 748/21 од 19.07.2022. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр. 36/23 од 03.04.2023. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ**, као недозвољен.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду 11К. бр. 748/21 од 19.07.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. Кривичног законика и осуђен је на новчану казну у износу од 150.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико казну у датом року не плати иста ће бити замењена казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може трајати дуже од 6 месеци. Истом пресудом окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем, а заступник малолетног оштећеног ББ, мајка ВВ и оштећена ВВ упућени су на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 бр. 36/23 од 03.04.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Јасмине Белић и пресуда Трећег основног суда у Београду 11К. бр. 748/21 од 19.07.2022. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Јасмина Белић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку, у вези члана 18. Кривичног законика окривљеног ослободи од оптужбе да је извршио кривично дело из члана 191. став 1. Кривичног законика.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у смислу члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) доставио Врховном јавном тужилаштву Врховни суд је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на тај начин што је окривљени оглашен кривим за кривично дело из члана 191. став 1. Кривичног законика (КЗ) иако степен кривице код окривљеног није био висок и штетних последица по дете није било, па се по наводима браниоца, ради о делу малог значаја у смислу члана 18. КЗ. У смислу испуњености услова из члана 18. КЗ бранилац наводи да су нижестепени судови повредили закон, јер су пропустили да цене околности да је окривљени контактирао Центар за социјални рад и Полицијску станицу Нови Београд и обавестио их да ће задржати дете након извршеног медицинског прегледа и утврђења да је настао двоструки прелом потколеничне кости за време док је дете било код мајке, да је током читавог периода сарађивао са радницима Центра за социјални рад и да је позивао мајку детета да дође да види дете.

По ставу Врховног суда, изнети захтеви су неосновани из следећих разлога:

Одредбом члана 18. КЗ одређено је да није кривично дело оно које, иако садржи обележја кривичног дела, представља дело малог значаја (став 1), док је ставом 2. одређено да је дело малог значаја ако је степен кривице учиниоца низак, ако су штетне последице одсутне или незнатне и ако општа сврха кривичних санкција не захтева изрицање кривичне санкције. Ставом 3. наведеног члана прописано је да се одредбе става 1. и 2. овог члана могу применити на кривична дела за која је прописана казна затвора до пет година или новчана казна.

По ставу Врховног суда, а имајући у виду кривично дело за које је окривљени АА оптужен и осуђен – одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. КЗ, као и опис радње извршења кривичног дела, нису испуњени услови за примену института прописаног чланом 18. КЗ. Тако, степен кривице у конкретном случају није низак, што

је један од првих услова, већ је имајући у виду степеновање кривице на два нехатна и два умишљајна облика, извесно највиши и то у виду директног умишљаја. Такође, није испуњен ни услов у погледу незнатности или одсутности штетних последица при чему питање незнатности или одсутности штетних последица суд цени са становишта угрожености или степена повређивања заштитног добра. О испуњености овог услова у погледу одсутности штетних последица може се говорити уколико је реч између осталог о покушају кривичног дела, а у конкретном случају како то произилази из списка предмета окривљени је онемогућио извршење решења Трећег основног суда у Београду ПП2. бр. 1909/17 од 10.07.2018. године, којим је малолетни оштећени ББ поверен на старање и самостално вршење родитељског права мајци оштећеној ВВ, на тај начин што је противправно задржао свог сина малолетног оштећеног ББ на тај начин што га је преузео од оштећене дана 16.06.2020. године, али га није вратио све до 18.09.2020. године, те нема сумње да су наступиле знатне, штетне последице по пасивног субјекта – малолетно лице али и другог родитеља (мајку) која у овом не кратком периоду није имала контакт са својим сином малолетним оштећеним. На крају, имајући у виду и о ком кривичном делу се ради, степену кривице, интензитета штетних последица по заштитни објекат дела, нема сумње да општа сврха кривичних санкција, односно „сузбијање дела којима се повређују или угрожавају вредности заштићене кривичним законодавством“ захтевају изрицање кривичне санкције у конкретном случају, те тако није испуњен ни трећи наведени неопходни услов из члана 18. став 2. КЗ. Самим тим, по ставу Врховног суда нема услова за примену института „дело малог значаја“ из члана 18. КЗ, па су супротни наводи изнети у захтеву оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног даље у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је првостепени суд одбио извођење доказа предложених од стране окривљеног у циљу утврђења да је покренуо поступак за измену привремене мере Трећег основног суда у Београду П2 1909/17 од 10.07.2018. године, као и увид у списе Трећег основног јавног тужилаштва у Београду КТ 2193/20 и КТ 3718/20, медицинску документацију за дете и пријаве ПС Нови Београд које је поднео окривљени против оштећене, којим наводима сушински указује да је учињена повреда закона из члана 395. став 4. тачка 3) ЗКП.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП, таксативно су набројане повреде закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и жалбеним судом, а које представљају разлоге због којих окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 395. ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из наведених разлога Врховни суд је у смислу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**